

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนแบบปกติ ซึ่งบทนี้ผู้วิจัยเสนอวิธีดำเนินการวิจัย โดยกล่าวถึงรายละเอียดของแบบแผนในการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

3.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้รูปแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง (Pretest-Posttest Control Group Design with Matching) ตามแบบแผนการทดลองของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2524) ดังตาราง

ตารางที่ 3.1 แบบแผนการวิจัย

กำหนดเข้ากลุ่ม	(Pretest)	ตัวแปร	(Posttest)
R _E	T _{1E}	X	T _{2E}
R _C	T _{1C}	~X	T _{2C}

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

- R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
- E แทน กลุ่มทดลอง
- C แทน กลุ่มควบคุม

T ₁	แทน	การประเมินก่อนการทดลอง
T ₂	แทน	การประเมินหลังการทดลอง
X	แทน	โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ
~X	แทน	แผนการสอนแบบปกติเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2538 จำนวน 7 ห้องเรียน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2538 จำนวน 2 ห้องเรียน

การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ก. จำนวนห้องเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนทั้งหมด 8 ห้องเรียน โรงเรียนจัดห้องเรียนโดยนำนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมมารวมไว้ในห้องเรียนเดียวกัน ส่วนอีก 7 ห้องเรียน จะมีนักเรียนที่ระดับสติปัญญาแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงคัดห้องที่มีผลการเรียนดีออกไป จึงเหลือประชากรในการวิจัย จำนวน 7 ห้องเรียน

ข) สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) (ลัดดา อะยะวงศ์, 2533) จากประชากรทั้งหมด 7 ห้องเรียน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ห้องเรียน เมื่อสุ่มตัวอย่างแบบง่ายแล้ว ได้กลุ่มตัวอย่างคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/6

ค. นำกลุ่มตัวอย่างมาสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) (ลัดดา อะยะวงศ์, 2533)

กลุ่มควบคุมได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/6 ซึ่งจะได้รับการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพโดยการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/5 ซึ่งจะได้รับการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพโดยการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยจำนวน 3 ชนิด ได้แก่

3.3.1 แบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพ

3.3.2 โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ

3.3.3 แผนการสอนแบบปกติ เรื่องอาชีพ

รายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแต่ละชนิดมีดังต่อไปนี้

3.3.1 แบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพ

3.2.1.1 การสร้างแบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพ

1) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพของ มารีสา เครื่องพันธ (2536) ที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษาถึงผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าช้าง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ซึ่งแบบสอบถามนี้เป็นแบบปรนัยมี 3 ตัวเลือก คือ ก, ข, และ ค โดยให้นักเรียนเลือกตอบข้อที่ถูกต้องที่สุด มีทั้งหมด 34 ข้อ ประสิทธิภาพของแบบสอบถามหาได้โดยแบ่งเป็น ด้านความตรงเชิงเนื้อหา ตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (Discrimination Power) อยู่ระหว่าง 1.84-5.47 แบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78 ในการวัดการรับรู้ด้านอาชีพของแบบสอบถามฉบับนี้จะวัด 4 ด้าน คือด้านลักษณะอาชีพ ลักษณะผู้ประกอบการอาชีพ การประสบความสำเร็จในอาชีพ และการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

2) ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพของมารีสา เครื่องพันธ (2536) โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ดังต่อไปนี้

ก) ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ Ginzberg (วัชรี ทรัพย์มี, 2533 ; สุโขทัยธรรมาธิราช ; นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2537) ที่ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ว่านักเรียนจะพิจารณาเลือกอาชีพจากลักษณะของตนเองหรือลักษณะของอาชีพ โดยไม่ได้พิจารณาถึงองค์ประกอบอื่น ๆ

ข) ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ Super (วัชรี ทรัพย์มี, 2533 ; สุโขทัยธรรมาธิราช, 2533 ; นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2537) ที่ได้อธิบายถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ว่าในระยะนี้เป็นระยะที่เด็กพิจารณาความสนใจเกี่ยวกับอาชีพ

ค) ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ Harvighurst (สุโขทัยธรรมาธิราช, 2533) ซึ่งได้อธิบายการพัฒนาการด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ว่างานพัฒนาการด้านอาชีพของวัยนี้คือ การพัฒนาความสามารถ ความคิด ความเข้าใจ และนิสัยการทำงานที่พัฒนาการเป็นตัวของตัวเองและการพึ่งตนเอง

ง) แนวความคิดของ Shofstall (1973 อ้างถึงใน พงษ์พรรณ เกศพิทักษ์, 2529) ที่ได้กล่าวถึงการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาว่าควรจะให้เด็กได้รู้จักและเข้าใจในเรื่องต่อไปนี้ พัฒนาการและการก้าวหน้าด้านอาชีพ โลกของงานและอาชีพ คุณลักษณะของงานแต่ละประเภท คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ งานและอาชีพในชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ ที่เรียนกับอาชีพ การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

จ) แนวความคิดของวรวรรณ พรหมบุรุษย์ (2526) ที่ได้อธิบายถึงการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพว่าควรพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้ รับรู้ความหลากหลายของงาน เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของงานที่มีต่อกัน สามารถตัดสินใจและเชื่อมั่นในการตัดสินใจของตนเอง เข้าใจกระบวนการขึ้นตอน และชนิดของงาน เข้าใจสภาพแวดล้อม โลกของงานและตลาดแรงงานในปัจจุบัน สามารถวางแผนการล่วงหน้าและวางแผนอนาคตของตนเองเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ เรียนรู้การทำงานและบทบาทแต่ละคนในงานนั้น ๆ เรียนรู้ทักษะของงานแต่ละอย่างที่ต้องใช้ทักษะ และความสามารถต่างกัน

ฉ) จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น โดยให้นักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เขียนรายชื่ออาชีพที่ตนเองรู้จัก ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่จะรู้จักชื่ออาชีพของบิดามารดา และชื่ออาชีพในชุมชนของตนเองและเมื่อสัมภาษณ์ถึงรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ ก็พบว่านักเรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจในอาชีพเหล่านั้น (รายละเอียดในภาคผนวก)

จากการศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ ทฤษฎีการเลือกอาชีพ เอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ผลการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ควรประเมินการรับรู้ด้านอาชีพเพิ่มเติมอีก 4 ด้าน คือ ความสำคัญของอาชีพ สถานที่ประกอบอาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ และการมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ จึงทำให้แบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ ประเมินรวม 8 ด้าน คือ ด้านความสำคัญของอาชีพ ด้านลักษณะอาชีพ ด้านลักษณะผู้ประกอบอาชีพ ด้านสถานที่ประกอบอาชีพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ ด้านการมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ ด้านการประสบความสำเร็จในอาชีพ และด้านการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

ตัวอย่าง แบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพ

แบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพ

คำแนะนำในการตอบ

1. ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาเลือกคำตอบที่เหมาะสมที่สุด โดยเขียนเครื่องหมาย (X) ทับตัวอักษร ก, ข หรือ ค ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ลงในกระดาษคำตอบ
2. ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดเส้นตรง 2 เส้นกับเครื่องหมายกากบาท เช่น ต้องการเปลี่ยนคำตอบจาก ค เป็น ก ทำดังนี้ ~~ค~~ ข ~~ค~~
3. แต่ละข้อเลือกคำตอบได้เพียงข้อเดียวเท่านั้น และขอให้ทำให้ครบทุกข้อ

1. ด้านความสำคัญของอาชีพ

จากข้อความต่อไปนี้ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายในการทำงาน

- ก. เพื่อให้มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว
- ข. เพื่อช่วยแก้ปัญหาขาดดุลการค้าระหว่างประเทศ
- ค. เพื่อให้ผู้อื่นเห็นความสามารถของตนเอง

2. ด้านลักษณะอาชีพ

สุคาทำหน้าที่พานักท่องเที่ยวไปชมสถานที่สำคัญต่าง ๆ พร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ ให้นักท่องเที่ยวทราบ นักเรียนคิดว่าสุคาประกอบอาชีพใด

- ก. มัคคุเทศก์
- ข. ประชาสัมพันธ์
- ค. ประชาสงเคราะห์

3. ด้านลักษณะผู้ประกอบการอาชีพ

วิชาเป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน นักเรียนคิดว่าคุณสมบัติข้อใดที่จำเป็นสำหรับเธอมากที่สุด

- ก. ความสวย
- ข. ความมีมนุษยสัมพันธ์ดี
- ค. ความเชื่อมั่นในตนเอง

4. ด้านสถานที่ประกอบอาชีพ

อาชีพกับสถานที่ทำงานในข้อใดที่ไม่สัมพันธ์กัน

- ก. นักธุรกิจ - บริษัท
- ข. หนายความ - กรมสรรพวุธ
- ค. พ่อครัว - ภัตตาคาร

5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ

ถ้าเลือกอาชีพได้ นักเรียนควรจะคิดถึงเรื่องใดเป็นอันดับแรก

- ก. เป็นอาชีพที่นักเรียนถนัดมากที่สุด
- ข. เป็นอาชีพที่ได้เงินมาก
- ค. เป็นอาชีพที่มีเกียรติ

6. ด้านประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ

ครอบครัวของพจมานทำดอกไม้ประดิษฐ์ส่งขาย จึงทำให้พจมานทำงานเกี่ยวกับการประดิษฐ์ดอกไม้ได้เก่ง นักเรียนคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุให้พจมานประดิษฐ์ดอกไม้ได้เก่ง

- ก. พจมานมีพรสวรรค์
- ข. พจมานมีความสามารถพิเศษ
- ค. พจมานมีโอกาสฝึกฝนบ่อย ๆ

7. ด้านการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

นักเรียนจะทราบบรายละเอียดการประกาศรับสมัครงานจากแหล่งใดมากที่สุด

- ก. วิทยุ
- ข. โทรศัพท์
- ค. หนังสือพิมพ์

8. ด้านการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

เกรียงศักดิ์ ทำงานเก่ง ขยันสม่ำเสมอ และยังได้รับคำชมจากผู้บังคับบัญชามาก ๆ สิ่งทีเกรียงศักดิ์ควรจะได้รับมากที่สุดคือข้อใด

- ก. การยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน
- ข. ความพอใจของผู้บังคับบัญชา
- ค. ความก้าวหน้าในอาชีพการงาน

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูก	ได้	1	คะแนน
ตอบผิด	ได้	0	คะแนน

ความหมายของคะแนน

แบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพมีคะแนนระหว่าง 0 ถึง 43

คะแนนสูง หมายความว่า มีการรับรู้ด้านอาชีพสูง

คะแนนต่ำ หมายความว่า มีการรับรู้ด้านอาชีพต่ำ

3.3.1.2 การหาประสิทธิภาพของแบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพ

1) หาความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมิน (Content Validity) ผู้วิจัยได้
ปรับข้อคำถาม เรียบเรียงภาษาที่ใช้ ตัดข้อความในลักษณะที่ซ้ำซ้อนกันออกและสร้างข้อคำถาม
เพิ่มเติมให้ครบทั้ง 8 ด้าน ทำให้แบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพมีข้อคำถามรวมทั้งสิ้น 50 ข้อ
แล้วนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่
อาจารย์สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา 1 ท่าน อาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียนสาธิต
คณะศึกษาศาสตร์ ฝ่ายประถมศึกษา 1 ท่าน และอาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียนเทศบาลสวนสนุก
1 ท่าน ดังรายละเอียดในภาคผนวก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ
และคุณสมบัติดังนี้

ก. เป็นอาจารย์ที่สอนในสาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา หรือสอน
ในโรงเรียนประถมศึกษา ไม่นต่ำกว่า 5 ปี

ข. มีหน้าที่ด้านการแนะแนวนักเรียน หรือมีประสบการณ์ในการแนะแนวนักเรียน
เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแล้ว ผู้วิจัยนำไปปรับปรุงข้อคำถาม เรียบเรียงภาษา
ที่ใช้อีกครั้ง

2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบประเมิน
การรับรู้ด้านอาชีพไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก
จำนวน 51 คน ผลปรากฏว่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .73 ถึง .10 มีความเชื่อมั่นทั้ง
ฉบับเท่ากับ .90 และมี 7 ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อต่ำ (รายละเอียดในภาคผนวก) ผู้วิจัย
จึงตัดข้อที่มีอำนาจจำแนกรายข้อต่ำออก คงเหลือ 43 ข้อ แล้วนำส่วนที่เหลือไปทดลองใช้กับ
กลุ่มตัวอย่าง

3.3.2 โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ

3.3.2.1 การสร้างโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ

1) ผู้วิจัยได้พัฒนาโปรแกรมการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้

ด้านอาชีพจากโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อเจตคติในอาชีพของสัญญา ธนาสวัสดิ์โยธิน (2538) ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อศึกษาถึงผลการใช้กิจกรรมแนะแนวที่มีต่อเจตคติในอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การจัดกิจกรรมเน้นในด้านความรู้ความเข้าใจในอาชีพ ความรู้ความเข้าใจในตนเอง การวางแผนอาชีพ หัวข้อที่จัดทั้งหมดจะเกี่ยวกับอาชีพอิสระ และพัฒนาจากโปรแกรมการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของมารีสา เครื่องพันธ (2536) ซึ่งจะเน้นในด้านลักษณะของอาชีพ ลักษณะผู้ประกอบการอาชีพ ความสำเร็จในอาชีพ และการเตรียมเข้าสู่อาชีพ นำแนวความคิดในการสร้างโปรแกรมทั้ง 2 โปรแกรมมาผนวกเข้ากับการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ยึดแนวความคิดของ Smith (1971) Leonard, Jefferies and Spreading (1974) วัชรวิทย์ (2523) พงษ์พรณ เกิดพิทักษ์ (2529) ซึ่งสรุปรวมกันได้ว่า การสร้างโปรแกรมการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพในระดับประถมศึกษาจะต้องให้นักเรียนได้ตระหนักรู้ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับโลกของงาน มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของอาชีพและลักษณะของอาชีพในอาชีพแต่ละประเภท การสำรวจผลการเรียนและความสนใจของตนเอง การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพและการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ โดยการใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเล่นเกม การศึกษาจากรูปภาพกรณีตัวอย่าง การจัดกิจกรรมกลุ่ม ฯลฯ เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนในอนาคตได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองมากำหนดโปรแกรมการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ

2) โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ ชื่อกิจกรรม เนื้อหา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เวลาที่ใช้ สถานที่ การจัดสถานที่ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม วิธีดำเนินการ และการทำแบบฝึกหัดเพื่อประเมินการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน กำหนดโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ จำนวน 8 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที

3.3.2.2 การหาประสิทธิภาพของโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนา

การรับรู้ด้านอาชีพ

- 1) ผู้วิจัยนำโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพที่สร้างขึ้นทั้งหมด 8 ครั้ง ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม
- 2) ผู้วิจัยปรับปรุงโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ
- 3) ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 58 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเพื่อค้นหาข้อบกพร่องของโปรแกรม พบว่า กิจกรรมที่จัดจะมีปัญหาในการรวมนักเรียน การคุมชั้นเรียน เพราะสถานที่ใช้จัดกิจกรรม ตามที่กำหนดไว้ คือ หอประชุมโรงเรียน แต่ในวันที่ทำการทดลองไม่สามารถใช้ได้เนื่องจากเป็นสถานที่กว้าง เมื่อผู้วิจัยพูด นักเรียนจะไม่ได้ยิน และในบางครั้งมีนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ มาเรียนในวิชาพลศึกษา เกษตร และนาฏศิลป์ ทำให้เกิดความสับสนวุ่นวาย ผู้วิจัยจึงปรับโดยนำนักเรียนมาจัดกิจกรรมในห้องเรียน ควบคุมเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งให้กระชับ ควบคุมชั้นเรียนโดยใช้ระบบกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนที่จะดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3.3 แผนการสอนแบบปกติเรื่องอาชีพ

3.2.3.1 การสร้างแผนการสอนแบบปกติเรื่องอาชีพ

ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดโครงสร้างการสอนและการเขียนแผนการสอนตามหลักการของกระทรวงศึกษาธิการ (2526) จากนั้นได้เขียนแผนการสอนตามขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ขั้นนำ, ขั้นสอน, ขั้นสรุป และขั้นวัดผล) สื่ออุปกรณ์ และการประเมินผล โดยได้เพิ่มเติมคำพูดของครูผู้สอนเกิดความกระจำ และความเข้าใจในการใช้แผนการสอนแบบปกติ เรื่องอาชีพ ซึ่งรวมแล้วได้แผนการสอนทั้งหมด 8 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที

3.3.3.2 การหาประสิทธิภาพของแผนการสอนแบบปกติเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ

- 1) นำแผนการสอนแบบปกติเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพที่สร้างขึ้นทั้งหมด 8 แผนการสอน ไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม
- 2) ผู้วิจัยปรับแผนการสอนแบบปกติเรื่องอาชีพ ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ
- 3) ผู้วิจัยนำแผนการสอนปกติเรื่องอาชีพ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3 จำนวน 58 คน เพื่อค้นหาข้อบกพร่องของแผนการสอนแบบปกติ เรื่อง

อาชีพ พบว่า นักเรียนส่วนมากเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ขาดความสนใจในการเรียน จึงปรับเคยให้เล่นเกมเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ไขคำ ทายตัวอักษรปริศนา ชิงดาว ฯลฯ ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและนำมาปรับแก้ไขให้เหมาะสมก่อนที่จะดำเนินการทดลองกับกลุ่มควบคุม

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ขั้นเตรียมการทดลอง

3.4.1.1 เตรียมกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นนี้ผู้วิจัยได้เตรียมการทดลอง 2 ประการ ได้แก่

ก. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลสวนสนุก อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ข. กำหนดวัน เวลา ที่จะเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนของโรงเรียน

3.4.1.2 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย

ก. แบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพ โดยเตรียมจำนวนแบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพ และกระดาษคำตอบให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ข. โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ เตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในแต่ละครั้ง เช่น อุปกรณ์ในการเล่น เกม รูปภาพ แบบฝึกหัด ฯลฯ

ค. แผนการสอนแบบปกติเรื่องอาชีพ เตรียมสื่อการสอนที่จะใช้ในแต่ละครั้ง เช่น บัตรคำ แบบฝึกหัด ฯลฯ

3.4.2 ขั้นดำเนินการทดลอง

3.4.2.1 นำแบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพไปประเมินก่อนการทดลอง (Pretest) เปรียบเทียบกลุ่มควบคุม (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/6) และกลุ่มทดลอง (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/5) ตอบแบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพในวันจันทร์ที่ 12 กุมภาพันธ์ 2539 ณ ชั่วโมงเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของแต่ละห้องเรียน

3.4.2.2 กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมการทดลองตามวัน เวลา ดังตาราง

ครั้งที่	เรื่อง	โปรแกรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนา การรับรู้ด้านอาชีพ วัน/เวลา	แผนการสอนแบบปกติ เรื่องอาชีพ วัน/เวลา
1	การปฐมนิเทศ	13 กุมภาพันธ์ 2539 10.35-11.25 น.	13 กุมภาพันธ์ 2539 09.35-10.25 น.
2	ความสำคัญของอาชีพ	15 กุมภาพันธ์ 2539 14.30-15.20 น.	14 กุมภาพันธ์ 2539 10.35-11.25 น.
3	ลักษณะของอาชีพแต่ละ ประเภทและการประสบความสำเร็จ ในอาชีพ	20 กุมภาพันธ์ 2539 10.35-11.25 น.	20 กุมภาพันธ์ 2539 09.25-10.25 น.
4	คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ และการประสบความสำเร็จใน อาชีพ	22 กุมภาพันธ์ 2539 14.30-15.20 น.	21 กุมภาพันธ์ 2539 10.35-11.25 น.
5	ความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง กับอาชีพ	27 กุมภาพันธ์ 2539 10.35-11.25 น.	27 กุมภาพันธ์ 2539 09.35-10.25 น.
6	การมีประสบการณ์เกี่ยวกับ อาชีพ	29 กุมภาพันธ์ 2539 14.30-15.20 น.	28 กุมภาพันธ์ 2538 10.35-11.25 น.
7	การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ	5 มีนาคม 2539 10.35-11.25 น.	5 มีนาคม 2539 09.35-10.25 น.
8	การปัจฉิมนิเทศ	7 มีนาคม 2539 14.30-15.20 น.	6 มีนาคม 2539 10.35-11.25 น.

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยเปรียบเทียบคะแนนความก้าวหน้า ซึ่งคิดจากคะแนนของการทำแบบประเมินการรับรู้ด้านอาชีพ ก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test)